

DOEPAK

DuPAK DoePAK POPPENSPE(ELMUSEUMKRUISELKRANTKRABEL) DoePAK DuPAK
Nr. 112a

Een dupák om naar te kijken: doe, pak, knip, buig en schuif

Zelf eens proberen? Weer zo'n leuke activiteit van het Poppenspe(El)museum. Plak de afbeelding eventueel op dun karton. Snij of knip deze uit. Schuif lipje 1 in sleufje 2. Met een beetje fantasie kun je het nu als flessenhalsversiering, eierdopje of als grappige servetring gebruiken. Smeer je de achterkant helemaal in met slaolie – en plaats je binnen in het rondgebogen en aan de uiteinden aan elkaar vastgemaakte figuurtje een brandend waxinelichtje – dan heb je een fraai doorschijnend *dupáklampje*. De ineengekrompen en lachende dupák ziet eruit 'om door een ringetje te halen': hij gaat keurig gekleed. Op zijn hoofd zit een naar voren hangende *puntmuts* met een *bellelje*. Hij gaat *gebocheld* door het leven en heeft een *kippenborst*. Aan zijn voeten draagt hij *klompen*. De dupák heeft het vrolijke *kostuum* en het *gezicht* van *Jan Klaassen*. Deze oud-Hollandse *poppenkastfiguur* is altijd herkenbaar aan zijn vooruitstekende rode *neus* en *kin*. Je kunt hem nu ook als *dupákstangpop* in ons museum bewonderen. De dupákfiguur werd in 1993 speciaal voor het museum ontworpen door de Slowaakse poppenspeler Anton Anderle © (1944-2008). De illustratie is in 1994 gemaakt door Hetty Paërl ©. Ontwerp, beeldbewerking en tekst: Otto van der Mieden © (2008). Veel knutselplezier en applaus!

Doepak is hét Poppenspe(El)museumcadeau. Doepak is gratis voor iedereen die de vragen van een Poppenspe(El)speurtocht goed beantwoord heeft. Verzamel alle afleveringen van de Doepakkruiemelkrant en -krabbel!
Een dupák (spreek uit: doe-pak) is een stang- en trucpop. Het nummer met de dupák wordt in het Tsjechische en Slowaakse volkspoppentheater met marionetten en stangpoppen altijd als toegift opgevoerd. De pop maakt sprongen waarbij zijn lijf beurteilings lang en kort wordt. Het is een truc die overeenkomt met het uitrekken en weer inkrimpen van de hals van de Dood van Pierlala in de poppenkast. Pierlala is een stokpop en wordt van onderaf gemanipuleerd; de dupák wordt als stangpop van bovenaf bewogen. Terwijl het rijzen van Pierlala's hals heel langzaam en onder doods stille geschiedt, gaat het strekken en krimpen van de dupák razendsnel en met veel tumult. Dupák betekent 'stampend'. De houten voeten zijn met lood verzwaard. Het lijf van de pop is een zak van stof. De stang waaraan de dupák hangt, gaat door het hoofd en het lijf en zit vast aan de houten heup. Het gat in het hoofd is wijder dan de dikte van de stang, waardoor de kop soepel op en neer gaat. Aan weerszijden van de kop van de dupák is een touw vastgemaakt. De touwen gaan omhoog en zijn bevestigd aan een speelhout. Door dit op en neer te bewegen, rekt en krimpt het lijf. De pop gaat als het ware door de knieën en veert weer op. Behalve springen kan de dupák ook om zijn as draaien; daarbij zwierven de armen wijd uit.